

Murrosaika tekee sanomalehdistön tehtävän entistensä tärkeämmäksi, tähdellisemmäksi. TS 1.1.1905

Kreikan joustettava velkavaatimuksista

KREIKKA ON pelannut kovaa peliä lainoittajensa kanssa. Pääministeri Alexis Tsiprasin hallitus on pitänyt kiinni vaalivoiton varmistaneista vaatimuksista: rahoittajatroikan karkottamisesta ja lainaehjojen lieventämisestä.

Hallitus on keskeyttänyt yksityistämishoelmia ja palkannut irtisanottuja valtion työntekijöitä takaisin. Julkista sektoria halutaan palauttaa lähelle entisiä mittoja.

Euroryhmän keskiviikkoinen Kreikka-kokous ei tuottanut tuloksia. Edes yhteisestä julkilausumasta ei päästy sopuun. Kreikka ei antanut vaatimuksistaan senttiäkään periksi. Eivät antaneet muut euromaatkaan.

Saksa, Hollanti ja Suomi ovat tiukimmin pitäneet kiinni Kreikan lainaehjojen täyttämistä. Kolmikko on saanut rinnalleen Espanjan, Portugalin ja Irlannin, maat, jotka hätärahoituksen avulla sännittävät eroon ulkopuolisen avun tarpeesta.

Hyvä kysymys kuuluu, miksi Kreikan pitäisi olla piittaamatta rahoitusehdoista, kun muut kriisimaat ovat niitä tinkimättä noudattaneet? Miksi pitäisi palkita maata, joka huijasi itsensä euroon ja oli syventämässä ellei peräti synnyttämässä eurokriisiä?

VASTAUKSIA HAETAAN taas maanantaina euromaiden valtiovarainministerien tapaamisessa.

Keskiviikkoillan jälkeen näytti hetken siltä, että neuvottelut ovat kokonaan poikki. Sen verran Kreikka loppuviikosta tuli vastaan, että virkamiestason lähentymisneuvotteluja jatketaan viikonlopun yli. Tarkoituksena on selvittää Kreikan ja lainoittajien vaatimusten yhteensovittamista.

Ratkaisulla on kiire, sillä lainaohjelma on katkolla helmikuun lopussa. Tarjolla oleva 7,2 miljardin euron lainaerä ei Kreikalle kuitenkaan kelpaa. Ehdot ovat uuden hallituksen mielestä liian kovat.

Eri arvioiden mukaan Kreikan rahat saattavat riittää kesään saakka. Jos Kreikka ei suostu antamaan tuumaakaan periksi, seurauksena on maksukyvyttömyys ja lähtö euroalueesta. Muille euromaille tämä tietäisi hyvästejä 240 miljardin euron hätälainasäämisille.

” Kreikan lainaehdoissa on vielä hieman joustovaraa.”

KREIKAN ERO eurosta on mahdollista, vaikka kukaan ei sitä toivo, vähiten Kreikka itse. Maan talous on kääntynyt kasvuun, nousun eväitä on olemassa. Helpointa olisi, että Kreikka jatkaisi lainaohjelmassa edellisen hallituksen tiellä – täydennettynä korruption kitkemisellä ja verotuksen tehostamisella.

Jos talouskasvu jatkuu, julkisen velan suhde bruttokansantuotteesta kääntyy laskuun 175 prosentin tylyistä lukemista, ja korkojen maksu varmistuu. Se olisi keino aikanaan palata vapaille lainamarkkinoille ja päästä eroon kiusalliseksi koetusta holhouksesta.

Kreikan lainaehdoissa on vielä hieman joustovaraa. Esimerkiksi Britannia maksoi juuri ensimmäisen maailmansodan aikaiset velkansa.

Kolumni

New Yorkin taivaan alla

Ystäväni osallistui kodittomien laskentaan New Yorkissa 1980-luvun lopulla. Tehtävään palkattiin rohkeita vapaaehtoisia, sillä sosiaaliviranomaiset eivät uskaltaneet laskeutua kaikkiin metrokäytäviin ja tyhjiin varastoihin.

Viikon parransängin ja nuhjaantuneen takin kätöissä ystäväni katosi maan alle useiksi päiviksi. Matkapuhelinta ei ollut, eikä rahakaan voinut ottaa mukaan, joten lupauduin takamieheksi tuomaan sovituihin paikkoihin ruokaa ja tekemään tarvittaessa häilyksen.

Työ onnistui ja tulokset kertoivat kahdeksan miljoonan asukkaan metropolissa noin 4 000 ihmisen asuvan kadulla. Luku yllätti, sillä vapaaehtoisjärjestöt väittivät kaupungissa majoilevan 12 000 täysin kodittomaa ja noin 80 000 ilman vakituista asuntoa.

Tarkennettu laskenta paljasti järjestöjen kirjaavan autettavansa monikertaisesti ja sotkevan tilapäisasunnoissa elävät kaduille jou-

Osmo Rauhala

”Suomessa asunnottomuus oli tuolloinkin tabu, jota hyvinvointiyhteiskunnan maine ei tahtonut kestää.”

tuneisiin. Syyksi arveltiin järjestöille virtaavaa apua. Yhdysvalloissa kerätään vuosittain yli 350 miljardia dollaria yksityisiä varoja hyväntekeväisyyteen. Se on melkein kuusi kertaa Suomen valtion budjetin verran. Vaikka huomattava osa järjestöistä toimii vapaaehtoisvoimin, osa näiden hallinnosta elää samoilla rahoilla, mikä antaisi motiivin tilastojen peukaloitointiin.

SUOMESSA ASUNNOTTOMUUS oli tuolloinkin tabu, jota hyvinvointiyhteiskunnan maine ei tahtonut kestää. Eräs suomalainen pariskunta moralisoi minulle voimakkaasti Yhdysvaltain tilannetta. Totesin asian olevan häpeällinen mille tahansa vauraalle maalle, mutta muistutin, että Suomessakin ihmisiä päätyi veneiden alle. Ne hän ovat vain pultsareita, tuhahdettiin. Aivan kuin USA:n kodittomissa ei olisi päihdeongelmia tai se jotenkin muuttaisi ihmisarvoa. Viiden miljoonan asukkaan Suomessa oli tuolloin tuhansia ihmisiä taivasalla tai porttikäytävissä.

Jouko

Pääkirjoittajalta

”Turkulaiset joukkueet ovat majoittuneet sarjojen häntäpäähän sekä palloilussa että jääkiekossa. Urheilu on joskus oikukasta. Turkulaiset voivat iloita, että maakunnassa on menestyneitäkin joukkueita, etenkin lentopallossa. Lohtuna voi myös arvioida, että kovin paljon huonommin Turun joukkueilla ei enää voi mennä. Eli tilanne kohenee ennen pitkää.”

Päivän nopeat

Luotatko uuden Ukrainasopimuksen pitävyyteen?

Ukraina, Venäjä, Itä-Ukrainan separatistit, Saksa ja Ranska sopivat Minskin neuvottelujen päätteeksi sunnuntaina alkavasta tulitauosta, joukkojen pois vetämisestä ja Itä-Ukrainaa koskevista keskusteluista.

– Toivon kaikkien ukrainalaisten vuoksi, että se pitää, mutta valitettavasti se on enemmän epätodennäköistä kuin todennäköistä.

Mari Leppänen
projektipäällikkö, pappi

– Vilpittömästi toivon. Mutta epäily on suuri, että ”tulitauko” saatetaan käyttää varusteluun. Jos tämä olisi näin niin maailman rauha on uhatuna, ihmetyttää millainen ihminen haluaa tätä.

Heikki Salmela
perheyrityttäjä

– Vaikaa luottaa, mutta toivon tuki parasta.

Lauri Hannus
päätoimittaja
Turun ylioppilaslehti

Paikalla vuorottalevat Lauri Hannus, Wafii Hashi, Markku Haikkilä, Kirsti Hein, Elna Herrala, Matti Jusala, Heikki Koski, Pär Landor, Mari Leppänen, Heidi Laysler-Kopra, Jarno Marttila, Riitta Pyykkö, Juha Rairinko, Heikki Salmela, Jenne Salmi, Jari Salonen, Tytti Saarello, Jussi Sipilä, Tiina Turturi ja Kati Uusitalo.

Merenkulun riskejä tulee arvioida alueellisesti

Öljyonnettomuuden uhka Suomenlahdella on kasvanut öljykuljetusten ja muun meriliikenteen lisääntymisen myötä. Tarvitaan uusia, ennakoivan turvallisuudenhallinnan menetelmiä onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Tämä tarkoittaa alueellisten onnettomuusriskien tunnistamista ja arviointia, kustannustehokkaiden keinojen kehittämistä riskien pienentämiseksi sekä aktiivista kommunikointia riskeistä.

Suomenlahti on yksi Itämeren onnettomuuksille altteimmista alueista. Navigointi karikkoisilla vesillä pimeässä, talvella usein jääolosuhteissa, on haastavaa, ja kapeat etelä-pohjois- ja itä-länsisuuntaiset reitit ristävät keskellä lahtea.

Suomenlahden ekosysteemi on herkkä öljyonnettomuuden vaiku-

Tästä on kyse

1.Suomenlahti on yksi Itämeren onnettomuuksille altteimmista alueista.

2.Suomenlahden ekosysteemi on herkkä öljyonnettomuuden vaikutuksille, sillä sen lajisto on suhteellisen niukka ja ravintoverkot yksinkertaisia.

3.Rantavaltioiden asukkaat eivät suoraan pysty vaikuttamaan öljyä kuljettavien tahojen toimintaan. Avoin keskustelu riskeistä voi kuitenkin lisätä yritysten vastuullisuutta toimintojensa vaikutuksista ympäristöön ja yhteiskuntaan.

tuksille, sillä sen lajisto on suhteellisen niukka ja ravintoverkot yksinkertaisia. Suomenlahdella on useita

suojelualueita, siellä elää monia uhanalaisia lajeja, ja alue on muutoreittien arktisille linnuille. Jos öljyä pääsee mereen, pitkä rantaviiva, laaja saaristo ja talvisin jää haittaavat sen silvoamista. Pienen vesimäärän ja veden hitaan vaihtuvuuden takia haitalliset aineet säilyvät ekosysteemissä pitkään.

ITÄMERI ON yhtenä 13 alueesta maailmassa saanut Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) erityisen herkän merialueen (Particularly Sensitive Sea Area, PSSA) statuksen. Muita PSSA-alueita ovat esimerkiksi Australian Iso valliriutta ja Galapagos-saaret.

Kansainvälisiä sääntöjä pidetään laajalti ainoana mahdollisena tapana säädellä merenkulkua ja sen turvallisuutta, koska ne turvaavat merenkulun vapauden, takaavat samat

turvallisuusstandardit kaikille merille ja tarjoavat yhtenäisen toimintatavaperistön merenkulkijoille.

IMO-säännöt kohdistuvat etenkin alusten ja miehistöjen turvallisuusvaatimuksiin, vähemmän alusten ulkopuolisiin tekijöihin. Rantavaltiot voivat aluevesillään järjestää mm. luotsausta, alusliikennepalveluita (VTS), väylien ylläpitoa sekä sää- ja jääpalveluita.

IMO on kehottanut jäseniään tarvittaessa arvioimaan merenkulun riskejä ja erilaisten riskienhallintatoimenpiteiden kustannustehokkuutta ja toimittamaan arvioinnin tulokset kansainvälisen säätelyn hyödynnettäväksi. Yleensä analyysit koskevat tiettyjä laivatyyppisiä tai aluksille yhteisiä uhkia, kuten vaarallisten aineiden kuljetusta, eivätkä tietyille alueille tyypillisiä riskejä.

Kuitenkin meriliikenteen riskit

ovat paljolti alueellisia. Ulkoiset olosuhteet kuten väylät, sää, näkyvyys sekä liikenteen määrä ihmimillisten ja teknisten tekijöiden ohella ovat merkittäviä onnettomuuksien syitä. Riskit eivät koske vain laivoja, varustamoita, miehistöjä ja rahaa. Vaarallista riskinhallintajärjestelmää, johon viranomaiset, varustamot, merenkulun ammattilaiset, tutkijat ja kansalaiset voivat osallistua. Tavoitteena tulee olla jatkuva turvallisuustilanteen arviointi ja suositusten antaminen turvallisuuden parantamiseksi.

IMO-SÄÄNNÖT EIVÄT riitä merenkulun turvallisuuden varmistamiseen Suomenlahden kaltaisilla riskialtilla alueilla. Tarvitaan vahvaa alueellista riskinhallintajärjestelmää, johon viranomaiset, varustamot, merenkulun ammattilaiset, tutkijat ja kansalaiset voivat osallistua. Tavoitteena tulee olla jatkuva turvallisuustilanteen arviointi ja suositusten antaminen turvallisuuden parantamiseksi.

Alueellinen riskienhallinta mah-

dollistaa keskittymisen juuri kyseisellä alueella tärkeimmiksi havaittuihin riskitekijöihin ja parhaiden toimenpiteiden löytämiseen niiden hallinnoimiseksi.

Parhaimmillaan uudet käytännöt parantavat varustamoiden ja miehistöjen sitoutumista yhdessä sovituihin sääntöihin, lisäävät luottamusta ja tukevat sosiaalista oppimista. Sitä ne voivat vahvistaa positiivista turvallisuuskulttuuria, tukea riskien raportointia ja vähentää inhimillisiä erehdyksiä.

Rantavaltioiden asukkaat eivät suoraan pysty vaikuttamaan öljyä kuljettavien tahojen toimintaan. Avoin keskustelu riskeistä voi kuitenkin lisätä yritysten vastuullisuutta toimintojensa vaikutuksista ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Kansainvälinen Merentutkimusneuvosto (ICES) perusti hiljattain

työryhmän Itämeren meriliikenne-riskien arvioimista varten. Työryhmä aloittaa toimintansa tänä keväänä. Riskien pienentäminen puolestaan edellyttää poliittisia ja rahoituspäätöksiä. Tehokas alueellinen riskienhallinta kannattaa, sillä suuri öljyonnettomuus ei ole kenenkään intressi.

Päivi Haapasari
Turkija
Sakari Kulkka
Johtaja

Kirjoittajat kuuluvat kalatalouden ja ympäristörisikien tutkimusryhmään Helsingin yliopistossa.